

Virtuálny náučný chodník o hlucháňovi hôrnom

Kraj:	Prešovský
Okres:	Poprad
Geomorfologické jednotky:	Tatranské podhorie a Vysoké Tatry
Geologické jednotky:	kvartérne glaciálne sedimenty a jadrové pohorie
Chránené územie:	Tatranský národný park
Prístup:	TEŽ Starý Smokovec / bus Vysoké Tatry, Starý Smokovec, aut. st. a pešo po zelenej turistickej značke 1,3 km (so stúpaním 150 m)
Východisko:	Vysoké Tatry, Starý Smokovec, oddychové turistické miesto pri zelenej značke v blízkosti výhybne vozňov pozemnej lanovej dráhy Starý Smokovec - Hrebienok
Trasa:	Vysoké Tatry, Starý Smokovec, pri zelenej značke pri strednej časti pozemnej lanovej dráhy Starý Smokovec-Hrebienok - Hrebienok (poniže budovy pozemnej lanovky)
Dĺžka, stúpanie:	0,9 km, stúpanie 120 m
Čas prechodu:	0,5 h
Počet zastávok:	8
Náročnosť:	nenáročná trasa

Zameranie chodníka: prírodovedné, ochranárske

Typ chodníka: samoobslužný, líniový, jednosmerný (od jediného - úvodného - informačného panela smerom nahor), peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: Trasa vedie súběžne so zelenou turistickou značkou.

Rok otvorenia: 2023

Aktuálny stav: Informačný panel vo východisku je v dobrom stave, no QR kód na ňom uvedený pre Android pre stiahnutie aplikácie bol nefunkčný (november 2025).

Textový sprievodca: virtuálny

Kontakt: Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Tajovského 28B, 974 01 Banská Bystrica, tel. 048 / 4722 026, 048 / 4722 027

Poznámky: (1) Podľa informácie k aplikácii na Google Play sú súčasťou virtuálneho chodníka okrem náučných textov o živote hlucháňa hôrneho aj vedomostný kvíz, videá, audiokážka tokania a 3D rodinka hlucháňov v rozšírenej realite. (2) Obsah sa načítava automaticky pri prechode jednotlivými zastávkami virtuálneho chodníka. (3) Aplikácia je okrem slovenčiny aj v anglickom jazyku.

Upozornenie: QR kód na úvodnom paneli v teréne pre Android je nefunkčný. [„Táto aplikácia nie je pre vaše zariadenie k dispozícii, pretože bola vytvorená pre staršiu verziu Androidu.“ (Google Play, január 2026).]

Využitelnosť pre školy

Náučný chodník je - v prípade primeraného smartfónu umožňujúceho stiahnutie aplikácie prostredníctvom na paneli daných QR kódov - vhodný pre terénne vyučovanie v malej skupinke.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Starý Smokovec. Jedna z troch častí a administratívne centrum mesta Vysoké Tatry, ležiaca na kontakte strednej časti Popradskej kotliny a Tatranského podhoria na sever od Popradu na Ceste slobody v nadmorskej výške okolo 1 000 m. Tvorí ju osem osád: Horný Smokovec, Dolný S., Nový S., Starý S., Tatranská Polianka, Tatranské Zruby, Nová Polianka a Vyšné Hágy. Osada Starý Smokovec je najstaršou tatranskou turisticko-rekreačnou osadou. Ďalšie info > náučný chodník História Smokovcov

Pozemná lanová dráha Starý Smokovec - Hrebienok. Osobná pozemná lanová dráha kyvadlového systému výrobcu Doppelmayr/Garaventa, jediná pozemná lanovka na Slovensku. Prevádzka medzi dolnou stanicou na severnom okraji podtatranskej osady Starý Smokovec (1 025 m n. m.) a hornou stanicou v horskej rekreačnej lokalite Hrebienok na východnom výbežku Slavkovského štítu (1 272 m n. m.) sa začala 17. decembra 1908. Pôvodné strojné a elektrické zariadenie dodala firma AEG. Lanovka bola viackrát rekonštruovaná (1951, 1970 a 2008). Šikmá dĺžka dráhy jednokoľajnej trate s výhybnou a rozchodom koľajníc 1 068 mm je 1 952 m. Sklon trate s niekoľkými oblúkmi pri jej celkovom prevýšení 247 m dosahuje 11,4 - 14,8 %. Dva vozne výrobcu Gangloff z roku 2007, každý s kapacitou 160 + 1 osôb, zavesené na jednom spoločnom ťažnom lane, jazdia rýchlosťou max. 36 km/h. Pohon, asynchrónny elektromotor riadený frekvenčným meničom, je umiestnený v hornej stanici. Prepravná kapacita je 1 600 osôb/h.

Hrebienok. Lokalita na hornom okraji Tatranského podhoria v jeho východnej časti na krátkom

ostrom hrebeni vo výške 1 285 m n. m. na východnej rássoche Slavkovského štítu, zbiehajúcej k Tatranskej Lesnej. Od vybudovania pozemnej lanovky zo Starého Smokovca v roku 1908 sa stala atraktívnym cieľom návštevníkov Vysokých Tatier. Je turistickým východiskom do Veľkej Studenej doliny, Malej Studenej doliny, na Slavkovský štít či magistrálou k Sliezskeму domu vo Velickej doline. Predchodcom budovy bývalého hostela Sorea Hrebienok bol hotel Šport (1928), pri ktorom vznikla slalomová lúka, vlek, osvetlená sánkarská dráha, rozhodcovské veže (1968), bobová dráha. V súčasnosti pribúdajú stále nové atrakcie: 2,4 m dlhý oceľový medveď Kubo s očami z polodrahokamov - patrón Hrebienka - od sochára Petra Eperješihho, ďalších desať drevených medvedov v relax zóne na Dolnej lúke, v zime Tatranský ľadový dóm. Každoročne sa tu koná jedinečné zimné podujatie Tetry Ice Master - neoficiálne majstrovstvá sveta v tesaní ľadových sôch. Ďalšou zaujímavosťou je tabuľka, ktorú na začiatku bezbariérového chodníka vedúceho z Hrebienka na Rainerovu chatu v rámci svojej návštevy Slovenska v októbri 2008 odhalila britská kráľovná Alžbeta II. ako pripomienku svojej návštevy Vysokých Tatier.

Hlucháň hôrny (*Tetrao urogallus*). Najväčší vták z čeľade bažantovité (*Phasianidae*). Dospelý samec meria až 95 cm a váži až 6,5 kg, má výrazný chvost so širokým oblým zakončením. Žije samotársky v prirodzených lesoch Sibíri (tajga) a Európy, v ktorých obýva slnečné zmiešané a ihličnaté lesy alebo rašeliniská, pričom potrebuje životný priestor o rozlohe až 30 km². Živí sa bobuľami, travinami, ihličím a mravcami. Pre zánik jeho biotopov v dôsledku intenzívnej ťažby dreva, vplyv dôsledkov klimatickej zmeny na jeho rozmnožovanie, ako aj rušenie jeho životného prostredia prítomnosťou človeka (turizmus, športy) v posledných desaťročiach sa jeho populácia na Slovensku znižuje a prežívajú len miestne malé populácie (podľa aktuálnych odhadov v sumárnom počte 500 - 800 jedincov) v Tatrách, Nízkych Tatrách, Malej Fatre, Veľkej Fatre, Kremnických vrchoch. Jeho prirodzenými predátormi sú napr. kuna lesná (*Martes martes*) a líška obyčajná (*Vulpes vulpes*), vajcia z jeho hniezd vyberajú straky (*Pica pica*) a vrany (*Corvus corone*).

Tatranské podhorie. Jeden z troch geomorfologických podcelkov **Podtatranskej kotliny**, lemujúci západnú polovicu južného úpätia Západných Tatier a celé južné a juhovýchodné úpätie Vysokých Tatier. Ide o hladko modelové výškovo rozčlenené pretiahle územie vo výškach 900 - 1 450 m n. m. zhruba medzi ústím Račkovej doliny a Tatranskými Matliarmi budované balvanitým materiálom (čelných a čelno-bočných) morén ľadovcov, ktoré počas pleistocénu v časoch maximálnych zaľadnení vytekali z tatranských dolín do ich predpolia - dnešných kotlín, Liptovskej a Popradskej. Tieto naň pod miestami strmými okrajovými svahmi nadväzujú a spoločne tvoria Podtatranskú kotlinu.

Tatranský národný park (TANAP). Najstarší a najrozľahlejší národný park na Slovensku, vyhlásený v roku 1948, na poľskej strane Tatier o šesť rokov neskôr. Dnes zahŕňa územie **Západných Tatier**, **Vysokých Tatier** ako aj **Belianskych Tatier**. Tieto pohoria majú vysokohorský (alpínsky) charakter, v časti Vysoké Tatry 30 štítov a veží presahuje výšku 2 500 m n. m., je medzi nimi aj najvyšší vrch Tatier, Slovenska a Karpát, Gerlachovský štít (2 655 m n. m.). Ich reliéf formovali horské ľadovce, ktorých pozostatkom je množstvo jazier - plies. Oficiálnym symbolom TANAPu je endemit kamzík vrchovský tatranský. Typickými sú aj plesnivec alpínsky, kosodrevina či orol skalný a svišť. Mimoriadnou udalosťou na území TANAPu bola vetrová kalamita, ktorá 19. novembra 2004 postihla južné svahy Vysokých Tatier, najmä však Tatranského podhoria a prilahlej časti Podtatranskej kotliny medzi Podbanským a Tatranskou Kotlinou (30 km) a naddho zmenila charakter postihnutého územia. Atraktivita prírodných krás udržuje trvale vysokú návštevnosť parku. Na jeho území je okolo 600 km turistických chodníkov a 16 značených cyklistických chodníkov. Správa TANAPu sídli vo Svite, pracovisko má aj v Liptovskom Mikuláši. TANAP včítane jeho ochranného pásma prekrýva bilaterálna Biosférická rezervácia Tetry, do svetovej siete UNESCO zapísaná v roku 1993, viaceré územia európskeho významu (napr. Tetry, Poš, Machy) a chránené vtáčie územie Tetry (obe posledné kategórie sú súčasťou sústavy Natura 2000).

Názvy informačných panelov

1. Virtuálny náučný chodník o hlucháňovi hôrnom

Ďalších sedem zastávok je v teréne označených len jednoduchými očíslovanými tabuľkami s obrázkom hlucháňa a skráteným názvom chodníka.

